

OBSAH	
Čo znamená byť pravoslávny	3
O Ioannovi Krestiteľovi	4
Pozvánka	6
Slovo o pôste	7
Vypočuj moju modlitbu	8
Blahoviščenije	10
Sv. Ioann Lestvičnik	12
Prepodobnomučenica Evdokia	14
Sv. Agapij	16
Kreštan	16
Ikona „Blahodátneho Nébo“	17
Detská stránka	18
Otázky a odpovede	20
2. maramoš-sihotský proces	22
O. Vasilij Solovjev	23
Vl. Josif bitol'ský a skopský	24
Život starca Paisija	25
Prvý deň Veľkého pôstu	26
Blahoželania	28
Konferencia v Moskve	29
Ples v Humennom	29
Recept	30
Pravoslaviádka	31

Kúpou tohto časopisu podporujete pravoslávnu mládež. Spasi Vás Hospodi!

*Obálka: Mošči sv. Alexija v chráme v Ize
Ples v Humennom*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

ISTINA

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XIX./2014

šéfredaktor: Miroslav Knap
zástupkyňa šéfredaktora: Nika Šoltýsová
redaktori: prot. Štefan Pružinský ml., prot. Peter Savčák, protodiakon Ján Husár, diakon Miroslav Humenský, čtec Alexander Haluška, čtec Matúš Kostičák, čtec Ľuboš Savčák, čtec Miloš Surma, čtec Patrik Palasiewicz, čtec Daniel Omaska, Marcela Hvižďaková, Zuzana Sadilková, Juliána Polakovičová, Tatiana Mihaličová, Radka Baková, Silvia Knapová
pokladníčka: Veronika Zachová
technickí redaktori: čtec Michael Brych, Marcela Hvižďaková
detská stránka: Janka Kobanová, Lenka Tabáková, Anička Feďová
redaktori pre distribúciu: Miroslav Pavlenko, Adriána Pavlenková
korektúra: prot. Peter Kormanik

Vydáva:

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku -
SYNDESMOS, IČO: 17075947
tel.: 0948 509 980, e-mail: istina12@gmail.com
www.bpm.orthodox.sk

S blagoslovením Jeho
Bláženosti Rastislava, arcibiskupa prešovského,
metropolitu českých krajín a Slovenska

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 + poštovné 5,00 €

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu:

Redakcia ISTINY
Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
Bayerova 8, 080 01 Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.

Cirkevné schválenie.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky
v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

ISSN 1335-6739
Číslo indexu: EV 3633/09

Čo znamená byť pravoslávny? Pravoslávny znamená byť v spoločenstve jednej svätej apoštolskej Cirkvi. Počúvať Isusa Christa, ktorý je Hlavou apoštolskej Cirkvi, a ktorý sa nám prihovára cez biskupa, cez duchovných a cez sväté Evanjelium. Vieme, že Cirkev nemôže existovať bez biskupa, ktorého zástupcami na cirkevných obciach sú zase duchovní.

Ako sa máme správať, my pravoslávni? Existuje veľmi jednoduché vysvetlenie: „Ak vieme pravoslávne žiť, vieme sa aj pravoslávne správať. Nikto nemôže povedať, že pravoslávny národ nie je vyvolený národ pred Bohom. Hospod' náš Isus Christos, vybudoval Cirkev na apoštoloch. Apoštoli učili a krstili všetkých ľudí, ktorí uverili v Isusa Christa, a to boli tak Židia, ako aj pohania.

Ale ako má skutočne žiť pravoslávny kresťan? V prvom rade veriť v Isusa Christa, milovať Ho najviac zo všetkého. Potom milovať svojho brata. Podstatné je i správanie sa človeka, ktoré by malo byť jednoducho prosté a milé. Človek má robiť dobré skutky bez toho, aby čakal odmenu, aby čakal, že ho niekto pochváli. Človek by mal byť stále v spojení s našimi zosnulými tak, že ich spomína v každodennej modlitbe. Dôvodom je, že u Boha sú všetci živí a spolu tvoríme jednu spoločnú Christovu Cirkev. Keď ide na liturgiu do chrámu pravoslávny kresťan, mal by dávať duchovnému zápisku na proskomídiu. Veď každú liturgiu kňaz dáva do sv. Čaše tie častice, ktoré boli vybraté na proskomídiu, so slovami: „Отмый, Господи, грехи поминавшихся зде Кровию Твоею Честною, молитвами святых Твоих.“

Pravoslávny by mal byť prítomný v chráme na bohoslužbách a stále prijímať Telo a Krv Christovu. Bez toho človek len veľmi ťažko môže byť s Christom, ťažko môže byť skutočne pravoslávny.

Kresťan by mal mať veľkú lásku v Christovi ku každému svojmu bratovi, odpúšťať jeden druhému, nemyslieť zle, a taktiež nevracať „zub za zub“. Všetci sme Božími deťmi a Boh chce spásu každého človeka. Boh každého miluje. Pravoslávny sa nepovyšuje nad svojho brata. Boh niekoho postaví vyššie, aby ten privedol ku spásu nielen seba, ale aj svojich bratov. Kto je svätý človek a veľký v očiach Božích? Ten, ktorý žije jednoducho. Lebo Boh Otec hovorí cez kráľa Šalamúna: „Syn môj, daj mi svoje srdce, nech si tvoje oči obľúbia moje cesty!“ (Pr. 23, 26)“. To je najdôležitejšie, dať seba samého Bohu, celý náš život a byť s Ním naveky. A kresťan, ktorý dá svoje srdce Bohu, je Boží a je už spasený, lebo sa celý oddal Bohu a Boh ho privedie k sebe.

Pripravil: **archimandrita Serafim (Melyk)**

Dorohý voľublený brat'a a sestry v Isusu Christu, dovoľte mi povistry o Svjatým Ioannovi Krestiteľovi, kotroho virju, že poznate, abo ste už i o nym dašto čuli v cerkvi na propovid'ach.

Ioann žyl podľa svjatoj Božoj voľi, što dokazujut i viršy v samým jevanheli-ji. Svjatýj jevanhelist Lukáš v 1. kapitoli 76. virši pyše: „I tŕ, otroča, prorok vŕš-ňaho narečešisja: predideši bo pred licem Hospodnim, uhotovaty puti jeho“. – „I tŕ chlopečiku, budeš ša volal prorokom Naj-vŕššým, bo pideš pred Hospodom, žebŕ jes mu pryhotovil dorohý“. Z toho virša vidyme, že Svjatýj Ioann Krestitel' byl prorokom i predtečom, što značit predchodcom, našoho Spasitel'a Iisusa Christa.

Narodyl ša neobŕčajným spŕsobom. Joho otec ša volal Zacharia, a byl to zbožnýj žŕdovskŕj duchovnýj, žyl v Judskŕch horach za vladŕ, za panovaňa kra-ľa Iroda (Herodesa). Ioannova mama Jelizaveta (Alžbeta) byla rodynna pribuzna Presvjatoj Prečistoj Ŕivŕ Mariji. Obydvoje byli spravodlyvŕy pered Hospodom Bohom, povnyli šŕtky Božŕy zapovidi, ale nemohli maty dity, i ked o toto prosili cilŕj svij žŕvot. Tak žyli do pokročiloho vika, ale dobrotyvŕj Hospod' Boh spol-nyl jich prošŕňa i molitvŕy v spravnýj čas.

V tot deň, jak mal služŕty v Jerusalmiskŕm chrami Zacharia, zjavyl ša mu anhel Božŕj po pravij strani oltarja i povil mu: „Nebyj ša Zachariá, bo vŕslŕšana byla tvoja molitva, žena tvoja Alžbeta porodyt ty sŕňa, i daš mu imja Ioann..., bude velikŕj pered Hŕspodom“. Ioann mnohŕch zo sŕnoch izrail'skŕch oberne ko Hospodu, jich Bohu, žebŕ „hotovŕj ľud pripravyl Hospodu“. Zacharia si mŕšľil, že je to nemožne, žebŕ mal sŕňa, proto ša prosil anhela: „Po čim to spoznam? Šak jem starŕj a moja žena je tŕž v rokoch“. Na to mu anhel odpovil: Ja jem Havrijil (Gabriel), kotrŕj stojit pred Bohom, a ja jem poslanŕj hvarity s tobom, zvestovaty ty totu radostnu novinu, zato, že neviriš mojim slovam, kotrŕ ša spolňat, nebudeš mich hvaryty až do toho času, kŕm ša to stane.

Predpovidanŕ slova anhela ša spolnyli, narodyl ša Alžbeti sŕn. Na osmŕj deň, podľa Božoj starozakonnoj zapovidi, prišli malu ditynu obrizaty. Tam ho chotili nazvaty menom Zacharia podľa otca, ale maty, Alžbeta, nesuhlasila, a povyla, že joho imja bude Ioann. Keď jej toto pribuzný vŕhvarjali, že nemajut nykoho v rodyni, chto bý ša tak volal, davali znak ŕnimomu otcovi, že jak ho choče nazvaty.

Vin vkažoval, žebŷ mu podali tabličku, a tam napysal: „Ioann je joho imja“, bo tak mu povil anhel Hospodeŷ v cerkvi. Imja Ioann znamenat „Boža myloš“. Takoj potŷm začal Zacharia hvarity a v peršŷm riadi ša poďakoval Hospodu Bohu za narodiŷa sŷna.

Zname, že približni 6 misjaci po toj udalosty, ša narodyl Iisus, kotromu ša prišli poklonyty i troje volchvy (astrologove). Zname, že Irod (Herodes) pobil 14.000 malŷch chlopcoch, šŷtkŷch do dvoch rokoch v joho kraľovstvi, bo ša bars bojal novoho jerusalimskoho Carja. Do toj vikovej kategoriji spadal i Iisus Christos, i Ioann. S Isusom Prečista Diva Marija i s Osifom vtekli do Egypta. S Ioannom joho mama vtekla do pušti. Zachariaš byl zabitŷj Irodod v Jerusalim-skŷm chrami, bo nechotil povisty, de ša nachodyt joho žena so synom.

Ioann rosnul na pušti so svojom mamom Ažbetom, a ked umerla, ta tam ostal ľem sam. Na pušti mocnil na duchu, i tak ša pripravyl na svoje poslaŷa, na službu Božu. Žŷl jak ostatni prorokŷ prislŷm asketickŷm žŷvotom, oblikal ša s ľavom skorom, jidlom mu býli korinkŷ i med od dykŷch včoloch. Ioánn Krestitel' chrestyl vodom i samoho našoho Spasytel'a Iisusa Christa, a nadale pokračoval vo svojej službi Hospodu Bohu, i kazal narodu o pokajanyji, i o Iisusu Christu.

Narod Božŷj sobi Ioanna barz važŷl i pokladal ho za velykoho proroka. Dakotrŷ si dumali, že vin je Christos, a proto musyl davaty svidoctvo, že vyn, Ioann Krestitel', spravydly neje Christos. Dalej holosil, što Iisus Christos je pravŷj Spasytel' a Joho majut šŷtkŷ nasledovaty, bo je Darcom novoho žŷvota v Hospodu Bohu.

V svojim žŷvoti Ioánn býl pokornŷm, skromnŷm, nenaročnŷm, silŷnŷm i svjatŷm čelovikom, kotrŷj ša nebojal holosity šŷtkŷm ľudom pokajanyje na odpuštiŷa hrichov i pravdu o našŷm Spasytel'ovi Iisusovi Christovi. Nebojal ša any kraľovi Irodovi Antypasovi povisty pravdu i vyčítaty mu joho nedostatky. Antypasovi vyčítal najveci toto, že žŷl sobi so ženom svojoho brata Filipa. Ioann dobry znal, že kraľ ma veliku silu, nadale ho napominal jak bý mal žŷty podľ'a svjatoj Božoj vol'i. Tak jak dobry znae, Antypas dal Ioanna do areštu (veznyci), a na konec, i prikazal sťaty jomu holovu. V tŷm šŷtkŷm je nam Ioann velykŷm prikladom i vzorom, jak by sme mali robyty, žŷty a nebojaty ša povisty pravdu, ked ša robit dašto plano, ked ša porušujut zapovidi Božŷ.

Moľme ša i ku svjatomu Ioannu Krestitel'eu, žebŷ nam dal silu v žŷvoti robyty tak, jak je to po svjatoj Božoj vol'i a nehaŷbyty ša povisty pravdu.

Slava Otcu i Sŷnu, i Svjatomu Duchu, i nŷŷni i prysno, i vo vikŷ vikŷv. Amiŷ.
Christós posredy nás!

Pryhotovil: **Ioánn Haladej**

Použitá literatúra: Sväté Pismo, Cesta k Bohu, kázne otca Kernaševiča.

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS
skupina Košice a PCO Košice vás srdečne pozývajú na 8. ročník
duchovného stretnutia

Antipascha

Vplyv počítačových technológií a súčasnej techniky na
život dnešného kresťana
(počítače, sociálne siete, Skype,...)

25.4.2014 (piatok)

17:00 - Večerňa

18:00 - „Paschálne vajíčko“

18:30 - Mládežnícka veselica

26.4.2014 (sobota)

8:00 - Slávnostná sv. liturgia

10:00 - Beseda na tému:

**„Vplyv počítačových technológií a súčasnej
techniky na život dnešného kresťana“**

Účast' prosíme potvrdiť do 22.4. 2014!!!

INFO: vedúca skupiny BPM Katka Sopková, 0944 933 934

e-mail: bpm.kosice@hotmail.com

Pôst nespočíva len v tom, že zriedka jeme, ale aj v tom, že jeme málo; a nie v tom, aby sme jedli raz, ale v tom, aby sme nejedli veľa. Nerozumný je ten pôstnik, ktorý vyčkáva určenú hodinu a vtedy sa celkom oddá nenásytnému jedeniu telom a umom.

Pri vyberaní jedla treba dávať pozor, aby sme si nevyberali medzi chutnými a nechutnými jedlami. Zriekame sa chutných jedál preto, aby sme upokojili bojujúce časti tela a dali slobodu účinkom ducha. Skutočný pôst nespočíva len vo vyčerpaní tela, no aj v tom, aby si chlieb, ktorý si sám chcel zjesť, dal hladnému. Blažení sú hladní, lebo tí sa nasýtia (pozri Mt 5,6). Zakladateľ askézy Spasiteľ náš Isus Christos pred vstúpením na podvih vykúpenia ľudského rodu sa posilnil dlhým pôstom.

K prísrnemu pôstu svätí ľudia pristupovali nie hneď, ale postupne, krok za krokom, stávali sa schopnými žiť z veľmi skromnej biednej stravy. Pri tom všetkom svätí pôstníci nepoznali zoslabnutie, ale vždy boli bodrí, silní a pripravení k práci. Choroby boli medzi nimi zriedkavé a ich život bol nezvyčajne dlhý. V tej miere, v akej sa telo pôstiaceho stenčuje a zľahčuje, duchovný život prechádza do dokonalosti a odкрýva sa prostredníctvom zázračných zjavení. Vtedy duch uskutočňuje svoju činnosť akoby v netelesnom tele. Vonkajšie zmysly sa akoby uzatvoria a um, odraziac sa od zeme, sa vznáša k nemu a úplne sa vnára do nazerania duchovného sveta. Jednako však nie každý dokáže znieť prísne pravidlo zdržanlivosti vo všetkom, alebo sa zbaviť všetkého, čo by mohlo poslúžiť zmiereniu slabosti. „Kto to môže pochopiť, nech pochopí“ (Mt 19,12).

Jedlá treba každý deň požiť toľko, aby telo, posilniac sa, bolo priateľom a pomocníkom duše v konaní dobročinnosti, cností; inak sa môže stať aj to, že po tom, čo zoslabne telo, zoslabne aj duša.

Spracovala: **Nika**

Zdroj: Zborník venovaný pamiatke prep. Serafima Sarovského

Každému človeku sa stávajú nešťastia, prichádzajú útrapy, ktoré pochádzajú buď z ohovárania, nešťastných udalostí, či rôznych nebezpečenstiev. Tieto útrapy prinášajú človeku smútok, sklúčenosť srdca, človek sa dostáva do stavu, keď sám nevie, čím a ako by obmäkčil tú ťažobu na svojej duši. Často potom môže sklúnuť do stiesnenosti, dokonca až do zúfalstva. No takýto stav býva len u tých, ktorí sa neobracajú k Bohu s modlitbou. Veriaci človek, ktorý sa za každých okolností svojho života odovzdá blahej Božej prozreteľnosti a v modlitbách sa obracia na Boha, dostáva od Neho vždy útechu a uspokojenie. Ten, kto pociťoval veľký smútok, no obrátil sa horlivo s modlitbou k Bohu, istotne pocítil od srdca prichádzajúcu radosť. A tak ako smútok vyvoláva pocit sklúčenosti, úzkosti, tak radosť navracia voľnosť, uvoľnenie – človek akoby sa oslobodil z tesných pút k širokému priestoru. Táto radosť pochádza od Boha, z Jeho blahodäte, ktorá naplňuje srdce človeka počas modlitby.

4, 2 – ВНЕГДА ПРИЗВАТИ МЯ, ОУСЛЫША МЯ БГЪ ПРАВДЫ МОЕА: ВЪ КОРОБѢ РАСПРОСТРАНЯЛ МЯ ЕСТЬ: ОУЩЕДЯИ МЯ И ОУСЛЫШИШ МОЛИТВѢ МОЮ. – *Keď som vzýval, vypočul ma Boh mojej spravodlivosti. V súžení si mi dal priestor. Zľutuj sa nado mnou a vypočuj moju modlitbu!* – Dávid spoznal mnohé duchovné stavy: utrpenie, smútok, žiaľ, aj hlbokú skrušenosť srdca počas modlitby, aj blahý stav duše – radosť, ktorá prichádza po oslobodení od útrap a pokušení. Nie množstvo slov obmäkčí Boha, no čistá duša, z ktorej pramenia dobré skutky. Boh si želá, aby sme sa Mu oddali a dôverovali Mu, obzvlášť nás vníma, keď Ho prosíme, nie cez druhých, ale sami. Prorok tu hovorí o Bohu svojej spravodlivosti, t.j. o Bohu, ktorý vidí, pozná jeho spravodlivosť, a nechváli sa ňou, ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať. Poškvrnený a nehanebný človek, hoci by prosil aj tisíckrát, nebude úspešný, pretože nemá so sebou to, čo môže obmäkčiť Boha. Boh Dávida nezbavil utrpenia, no dal mu priestor, t.j. posilnil ho znášať utrpenie, pretrpieť útrapy veľkodušne. Nič neprináša duši taký pokoj ako utrpenie či smútok, ktoré odvádzajú, odpútavajú človeka od životných starostí a vyťahujú ho z lenivosti, pretože „od útrap sa rodí trpezlivosť“ (Rim 5, 3).

Svätý Vasiliј Veľký hovorí, že mnoho rozličných dobrých učení nám cez žalmistu Dávida vyslovil Svätý Duch, ktorý v ňom pôsobil. Raz prorok cez opis svojich vlastných utrpení a odvahy, s akou znášal všetko, čo ho v živote postretlo, predostiera svojím príkladom jasné učenie o trpezlivosti – napríklad, keď hovorí: „Hospodine!, ako sa rozrástol počet tých, čo ma sužujú!“ (Ž 3, 2). Inokedy poukazuje na Božiu dobrotu a rýchlosť v pomoci, ktorú Boh dáva skutočne veriacim, keď hovorí, že keď vzýval, vypočul ho Boh jeho spravodlivosti, čo potvrdil aj ďalší prorok, ktorý povedal: „Kým som hovoril, povedal mi: hľa, prišiel som.“ (Iz 58, 9). Tento verš hovorí o tom, že sa

Boh pozorne stará o každého človeka, o jeho údel a vypočuje tých, ktorí sa k Nemu úprimne prihovárajú.

„*Boh mojej spravodlivosti*“ – tento výraz prorok použil namiesto slov „mojej spravodlivej prosby“. Nevyslovil to preto, aby svedčil o sebe, ale preto, lebo vždy veril v Božiu spravodlivosť a spravodlivý súd, na ktoré vždy kládol nádej a ktoré ho aj napomínali aj ospravedlňovali, boli mu na jeho záštitu. Výraz nám tiež dáva jasne najavo, že nie on, no jeho syn Absolón postupuje nespravodlivo.

„*V súžení si mi dal priestor*“ – Útrapy, ktoré človeku prináša iný človek alebo aj diabol, sú pre neho putami, okovami, ktoré ho stiesňujú, a preto dať človeku priestor, znamená oslobodiť ho od útrap. No Boh často neodníma útrapy hneď. Robí to preto, aby svojho verného ešte viac posilnil, urobil ho odolnejším a hodným obstať aj v budúcnosti. Skutočne, Božia múdrosť a sila sa obzvlášť odкрývajú vtedy, keď Boh nepreruší (neukončí) utrpenie človeka, ale počas ich trvania dá človeku priestor. Takýmto spôsobom človek neupadne do akejsi lenivosti v zápase a dosiahne úplné víťazstvo nad pokušením, hoci aj neskôr. Lebo aj apoštol povedal: „*Od útrap sa rodí trpezlivosť, z trpezlivosti skúsenosť, zo skúsenosti nádej a nádej sa nezahanbuje*“ (Rim 5, 3–5).

Boh dopúšťa na svojich svätých aj rozličné utrpenia, no po skúške ich znovu oslávi a dokonca aj v čase ich súžení obdarúva ich útechou. Svätý Atanáž dodáva, že Boh Dávida nielen pozdvihol a vytiahol z ohromných útrap, no pomohol mu aj počas nich tým, že mu dal všetko, čo bolo potrebné na prekonanie ťažkých životných skúšok (dal mu priestor ich prekonať).

„*Zlúčuj sa nado mnou a vypočuj moju modlitbu!*“ – Spravodlivý sa nevie modlitby nabažiť. Keď je v núdzi či blahobyte, keď žne plody svojej modlitby, i tak stále prináša modlitby, pretože vie, aký úžitok majú pre neho modlitby. Prorok týmito slovami ešte viac prosí, aby bol Boh k nemu milosrdný, a ak by sa stalo, že upadne znova do pokušení, aby neprehliadol ním prinášanú modlitbu.

O tomto verši svätý Ján Zlatoústý hovorí, že prorok ho nevyslovil iba preto, aby sme vedeli, že bol vypočutý, ale aby sme sa my naučili, ako môžeme byť vypočutí, keď budeme privolávať Boha, byť vypočutí rýchlo a ešte pred ukončením modlitby dostať to, o čo prosíme. Boh Dávida vypočul nie bez príčiny a aj každého vypočúva nie náhodne, no vždy pozorne hľadá na skutky. Ak máme skutky, ktoré môžu za nás svedčiť, vtedy budeme okamžite vypočutí, no naopak, ak ich nemáme, nebudeme schopní urobiť Boha milostivým. Boh nepotrebuje krásne reči, či vznešené a múdre slová, no chce vznešenú a krásnu dušu. Keď takáto duša prednesie Bohu slová modlitby, dostane všetko.

Protodiakon Ján Husár

Použitá literatúra:

Афанасий Великий, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

Василий Великий, св.: Творения. Т. 1. Беседы. Беседа 9. О том, что Бог не виновник зла. Полное собрание творений святых отцов Церкви и церковных писателей в русском переводе (Т. 3.). Москва 2008.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

„Som služobnica Hospodinova, staň sa mi podľa tvojho slova!“ Týmto slovami reagovala Bohorodička, Panna Mária, na blahoviščenje, čiže zvestovanie radostnej zvesti anjelom Gabrielom v Nazarete.

Ako vieme, Mária bola dcérou Joachima a Anny, narodila sa podobným neobyčajným spôsobom ako sv. Ján Krstiteľ. Počatie bolo zvestované tiež anjelom osobitne Anne a Joachimovi, ktorý bol na púšti. Rodičia trojročnú Máriu priviedli do Jeruzalemského chrámu, kde bola vychovávaná zbožnými ženami v osobitných priestoroch chrámu. Podľa židovskej tradície, keď Mária dosiahla plnoletosť (12 rokov) nemohla byť v chráme, ani sama niekde bývať. Máriini rodičia už nežili, a tak jej našli snúbenca (obručníka) Jozefa. Podľa židovských obyčají to bolo v 14. roku dievčaťa. Jozef, ktorý pochádzal z Dávidovho rodu, mal vtedy okolo 85 rokov a prijal Máriu do svojho domu v Nazarete. Tam nastala tá Blahozvest'. Vtedy osada Nazaret, zaznávaná Židmi, je dnes mesto El-Nazira s peknou panorámou, s počtom obyvateľov 60.000, z čoho je 12.000 kresťanov. Tu Mária žila ako panna, a nepoznala Jozefa (*nepoznať v zmysle, že s ním nežila ako manželka a dodržala sľub čistoty do konca svojho pozemského života*).

V Evanjeliu podľa Lukáša zistujeme, že Blahoviščenije nastalo 6 mesiacov po počatí sv. Jána Krstiteľa Alžbetou, najskôr v mesiaci marec roku 749 od založenia Ríma. Tento sviatok bol určený podľa juliánskeho kalendára na 25. marca, čo je v dnešnom svetskom kalendári 7. apríla.

Vyplnili sa slová proroka Izaiáša (7, 14) „... Hľa, panna počne a porodí syna ...“, čo potvrdzujú slová anjela Gabriela, ktorý dvakrát nazval Máriu „pannou“ (osl. diva, žid. almah). Keď Boží anjel vošiel k Panne Márii, pozdravil ju a povedal: **„Bud' pozdravená, milosťou obdarená, Pán s Tebou. Požehnaná si medzi ženami“**. Tieto slová vyjadrujú veľkú úctu anjela Gabriela k Márii. Slová „Bud' pozdravená“ znamenajú „Raduj sa“ a slová „Pán s Tebou!“ zase vyjadrujú požehnanie. Výrok „Požehnaná si medzi ženami“ je skutočne pravda, lebo Mária je **blahoslavená** medzi ženami, čiže požehnaná ako druhá Eva. K týmto slovám treba poznamenať, že Mária je **blahodatná**, t.z. Mária získala milosť od Boha, získala **blahovolenie**, čiže Božie zaľúbenie, a to práve kvôli tomu, že Mária sa vyznačuje vysokými duchovnými a morálnymi kvalitami. Na

týchto kvalitách majú podiel dve strany: Božia a ľudská, to jest viera Márie a jej láska a oddanosť Bohu. Vďaka tomu sa stala reprezentantkou dcér Siona, celého Izraela, a práve preto bola vybratá ako „*Bohorodička*“. Hľadať v týchto slovách argument pre necirkevné učenie o „nepoškvrnenom počatí Panny Márie“, je nesprávne a mylné. Tento omyl nepravoslávni slávia 8.12/ 21.12., pričom tvrdia, že tu ide o nepoškvrnené počatie Anny, matky Márie. My počatie Márie sv. Annou slávime 9.12./22.12. Správne tvrdenie o nepoškvrnenom počatí Panny Márie je nepoškvrnené počatie Isusa v lone Márie. Nesprávne tvrdenie o nepoškvrnenom počatí Panny Márie je nepoškvrnené počatie Márie v lone Anny. Tu je diametrálny rozdiel v pravoslávnom a nepravoslávnom tvrdení o takej dôležitej teologickej otázke ako je nepoškvrnené počatie.

Pri sviatku „Blahoviščenija“ ide o Máriinu spôsobilosť byť matkou Syna Božieho. Ako je možné, že prarodičovský hriech neprešiel z Márie na Isusa? V Evanjeliu podľa Lukáša v prvej kapitole 35. verši čítame slová anjela Gabriela: „*Duch Svätý zostúpi na teba...*“ Svätý Duch svojím pôsobením Máriu pripravil na počatie Isusa, očistil ju, keďže i ona nebola oslobodená od dôsledkov prarodičovského hriechu. Bolo to potrebné nato, aby ňou počatý Isus nemal náklonnosť k zlu, čiže aby bol Isus bezhriešny už pri svojom počatí ako nový Adam. Takto je veľmi pekne v tomto Evanjeliu teologické zdôvodnenie Svätosti a Božieho synovstva Isusa Christa.

Tak ako Adam získal svoje telo z panenskej a neobrábanej zeme a bol stvorený Božou rukou, t.j. Božím Slovom, tak i Isus získal svoje telo z panenského tela Márie a bol stvorený Božou rukou, t.j. Božím Slovom. Keby Adam mal otca človeka a narodil by sa zo semena muža, mohli by sme tvrdiť, že Isus sa narodil od Jozefa.

Táto udalosť stavia človeka a svet pred tajinu (tajomstvo) Toho, kto je Pánom času a dejín, pred veľké činy Toho, kto je bez počiatku a predsa sa začína.

Pripravil: **Miroslav Knap**

zdroje:

PRUŽINSKÝ Š., Evanjelium podľa Lukáša /Kapitola 1-12/, Pravoslávne biblické komentáre 3/1, PU v Prešove, Pravoslávna bohoslovecká fakulta 2005, s. 8-24.

Толковая Библия, Лопухин, Евангелие от Луки, 1, 26 - 38, http://azbyka.ru/otechnik/?Lopuhin/tolkovaja_biblija_53=1_1.

Ján bol vzdelaný človek, avšak svet a jeho rozkoše ho nebavili. Mal iný, vyšší záujem.

Ako 16-ročný vybral si za otca a učiteľa starca Martýria, ktorý žil v Sinajskom monastieri svätej Kataríny. Po štvorročnom spolužití tento starec nad ním vykonal obrad „postrihu“ do mníšskeho stavu. Mladý mních Ján sa tak podvolil tomuto starcovi, že sa úplne zriekol vlastnej vôle. Jeho dokonala poslušnosť mu bola veľkou školou, lebo pred ostatnými mníchmi sa choval pokorne a nikomu nedal pocítiť, žeby bol v niečom prednejší od nich. Takto prežil so svojím abbom (starcom Martýriom) 19 rokov.

Po smrti starca si svätý Ján vybral tiché miesto, ktoré sa nazývalo Tola, kde prežil 40 rokov. Každú sobotu prichádzal do monastiera, aby načúval rečiam múdrych starcov, a aby sa mo-

hol v nedeľu zúčastniť na svätej liturgii a na svätom prijímaní. Stávalo sa, že aj jemu udelili slovo, ktoré malo prevahu vo výrečnosti i poučení nad ostatnými. Jeho slová pokorným prinášali radosť a pyšných dráždili. A práve títo pyšní šíрили o ňom mienku, že je mnohovravný a že jeho slová sú prázdne reči. Ich zmýšľanie o ňom sa nemohlo pred ním utajiť, a preto sa na jeden rok odmlčal. Tým presvedčil každého, že mu nešlo o nijakú slávu, o duchovnú kariéru, a tak všetci mnísi v ňom odrazu spoznali dobrého a schopného muža, ktorý by im mohol byť predstaveným. Tí, ktorí o ňom šíрили neblahé reči, prosili ho, aby znovu zo „svojho bohatstva dával dobré diela“.

Svätý Ján sa dal nahovoriť a prijal igumenstvo a takto bol pre svojich podriadených mníchov otcom i učiteľom nielen podľa slov, ale zvlášť ich poučal príkladným životom. Jedol síce všetko, čo sa podávalo, ale veľmi striedmo. Hovoril iba to, čo slúžilo k duchovnému prospechu. Boh mu dal činiť zázraky.

Jeho obľúbený učeník Mojžiš istého dňa práve na samé poludnie unavený zaspal po práci. Ležal pod veľkým kameňom v chládku. V tom istom okamihu postihli driemoty aj sv. Jána. V polospánku uvidel ctihodného muža, ktorý ho napomínal: „Ján, ako môžeš takto usínať v momente, kedy tvoj učeník je v nebezpečenstve?“ Ctihodný Ján sa odrazu prebral a pomodlil sa za svojho učeníka. Keď sa Mojžiš

večer vrátil z práce, ktorú mu svätec určil, opýtal sa ho, či sa mu niečo zlé neprihodilo. Učeník mu odpovedal, že život mu visel na vlásku. „Zdriemol som si pod veľikánskym kameňom,“ vravel „keď tu vo sne zrazu som počul tvoj hlas ako ma voláš. V tom okamihu som sa prebudil a vyšiel spod kameňa a kameň sa prevrhol.“ Ctihodný Ján mu nič nepovedal, lebo so slzami v očiach d'akoval Bohu, že ho uchránil od istej smrti.

Ctihodný Ján zastával post igumena iba štyri roky a znovu sa vrátil do predošlej samoty. Na prosbu Raifského igumena Ján prispel veľmi hodnotným skvostom do svätootcovskej literatúry, svojou tzv. Lestvicou - knihou, ktorá obsahuje 30 veľmi poučných „Slov“ znázorňujúcich 30 stupňov k dokonalosti duchovnej. K nim pridal aj „Slovo k pastierovi“, v ktorom poučá duchovných o ich povinnostiach voči Bohu a Jeho Cirkvi. Jeho pomenovanie „Lestvičník“ sa odvodzuje od knihy „Lestvica“ (rebrík).¹ Pred svojou smrťou určil sv. Ján za igumena monastiera svojho brata Georgia. Ten sa ale mnoho zužoval kvôli svojmu odlúčeniu so svojím bratom Janom, a vtedy mu sv. Ján povedal, že keď sa stane dôstojným toho, aby bol v blízkosti Boha na onom svete, bude sa modliť, aby i on, Georgios, bol rovnakého roku vzatý do neba. A tak sa i stalo. Za desať mesiacov odišiel v spánku Georgios medzi obyvateľov Kráľovstva nebeského, ako mu to predpovedal jeho veľký brat Ján Lestvičník. Svätý Ján zosnul v roku 563.

Deň pamiatky 30. marec/14. apríl.

Prepodobne otče Ioanne, moli Boha o nas!

Spracovala: **Nika**

1. Κλίμαξ – Лестница – Rebrík, Rebrík Rajský, kniha napísaná v polovici šiesteho storočia ctih. Jánom po prosbe Jána, igumena Raifského monastiera. Predstavuje návod k neprestajnému duchovnému zlepšovaniu. Obraz Rebríka je prevzatý zo Starého Zákona, kde je popísané videnie Jakubovho Rebríka, po ktorom anjeli Boží vstupovali a zostupovali - Genesis 28, 12. Kniha je jedným z hlavných pilierov asketickej literatúry.

Svätá prepodobnomučenica Evdokia bola Samaritánkou. Pochádzala z mesta Iliopol z Fenície Libanonskej. Pohanská bezbožnosť ju strhla z dobrej cesty a dlho viedla hriešny život. Jej duša otupela a srdce sa stalo nemilosrdným.

V jednu noc sa Evdokia prebudila a spoza stien svojej izby, z časti domu, kde bývali kresťania, počula spev modlitieb a čítanie zo Svätého Písma. V tom, čo počula, sa hovorilo o večnom blaženstve pripravenom pre spravodlivých a o odplate, ktorá čaká hriešnikov. Srdca Evdokie sa dotkla Božia blahodať. Pocítila ťarchu a spoznala, že jej na duši ležia mnohé hriechy.

Ráno sa Evdokia poponáhľala pozvať k sebe na návštevu človeka, ktorého modlitebné pravidlo počula. Ukázalo sa, že ním bol starec German, ktorý sa práve vracal zo Svätej Zeme do svojho monastiera. Evdokia dlho počúvala poučenia starca. Jej duša doslova ožila, naplnila sa radosťou a láskou k Christovi. Poprosila starca, aby sa k nej o niekoľko dní vrátil a sama sa zatvorila v dome, v pokání sa postila a modlila.

Starec German pozval presbytera, biskupa Iliopolského Feodota, a po skúške a ohlašení (katechumenáte) Evdokia prijala svätý krst. Všetok svoj majetok rozdala chudobným a vzdialila sa do monastiera. Prijala na seba najstrohejšie podvihy pokánia. Hospodin odpustil kajúcej sa hriešnici a obdaril ju bohatými duchovnými darmi.

Raz, keď už bola Evdokia igumenou monastiera, v ich príbytku sa objavil modloslužobník Filostrat. Bol rozpálený nečistou vášňou. Prestrojený za mnícha sa dostal do monastiera a začal nahovárať prepodobnú Evdokiю, aby sa vrátila do Iliopolu a začala žiť takým spôsobom ako do svojho odchodu. „Nech ti Boh v pomste zabráni,“ s hnevom odvetila Evdokia a falošný mních sa zvalil mŕtvym na zem. Sestry sa báli, že ľudia túto udalosť príjmu ako vraždu, a preto zosilnili svoju modlitbu a prosili, aby im Hospodin odkryl svoju vôľu.

Svätěj Evdokii sa vo sne zjavil sám Hospodin Boh a povedal: „Vstaň, Evdokia, kľakni si na kolená a pomodli sa a ten, čo ťa pokúšal vstane.“ Po modlitbe Evdokii Filostrat naozaj ožil. Navrátený k životu modloslužobník prosil prepodobnú, aby mu odpustila. Prijal svätý krst, odišiel späť do Iliopola. Od tých čias nikdy nezabúdala na milosť, ktorú mu poslal Boh, a nastúpil na cestu pokánia.

Prešlo trochu času a nasledovalo druhé púšenie. Obyvatelia Iliopola sa ťalovali vladcovi Avreliánovi, ťe Evdokia prijala kresťanstvo a všetko svoje bohatstvo ukryla v monastieri. Avrelián poslal oddiel vojakov, aby zobrali tie poklady. Vojaci sa tri dni snaťili priblíťiť k stenám monastiera, ale nemohli. Neviditeľná Boťia sila ho ochraňovala. No Avrelián posielal ešťe raz vojenský oddiel, tentoraz pod vedením svojho syna. Ale hneď na prvý deň výpravy si Avreliánov syn škaredo zranil nohu a následne zomrel. Vtedy Filostrat poradil Avreliánovi, aby napísal list prepodobnej Evdokii, prosiac o prinavrátenie ťivota pre syna. A Hospodin cez svoje nekonečné milosrdenstvo po modlitbách svätej Evdokie vrátil mladému mužovi ťivot. Svedkami tohto veľkého zázraku bol Avrelián i jeho blizki. Všetci uverili v Christa a prijali krst.

Prišiel čas, keď sa násilne začalo prenasledovanie kresťanov. Prep. Evdokiú schytili a priviedli na mučenia k vladárovi Diogenovi. Diodor, vojvodca, ktorý ju mučil, dostal správu o náhlom umrtí svojej ťeny Firminy. V zúfalstve sa hodil k svätej Evdokii, aby sa pomodlila za zomrelú ťenu. Prepodobnomučenica naplnená veľkou vierou sa v modlitbe obrátila k Bohu a vyprosila u Neho navrátenie Firminy k ťivotu. Diogen i Diodor sa na vlastné oči presvedčili o sile a добрote Hospodina. Uverili v Christa a o nejaký čas prijali svätý krst aj so svojimi rodinami. Svätá Evdokia ťila nejaký čas v Diodorovom dome a učila novoobrátených kresťanov.

Stalo sa tiež, ťe raz jediný syn vdovy pracoval v sade a tam ho pohrýzol had. Zomrel. Matka horko oplákavala svojho syna. Dupočujúc sa o ťiali tejto matky, prepodobná Evdokia povedala Diodorovi: „Nastal i tvoj čas ukázať svoju vieru vo všemohúceho Boha, ktorý počuje modlitby kajúcich sa hriešnikov a svojou milosrdnosťou vypĺňa ich prosby.“ Diodor sa zarmútil, lebo sa nepovaťoval za dôstojného takej opováťlivosti pred Bohom. Počúvnuc svätú Evdokiú, modlil sa a Christovým menom prikázal mťtvemu vstať. Pred očami všetkých prítomných mládenec oťil.

Prepodobná Evdokia sa vrátila do svojho monastiera, v ťom sa podvизala 56 rokov.

Po smrti Diogena sa vládcom v tom kraji stal Vikentij, krutý prenasledovateľ kresťanov. Dozvedel sa o nebojácnej vyznávačke kresťanskej viery a prikázal ju väzniť. Prepodobnomučenica Evdokia bola nakoniec sťatá 1. marca okolo rokov 160 – 170.

Deň jej pamiatky je 1./14. marec.

Svjatája prepodobnomučenice Jevdokíje molí Bóha o nás!

Spracoval: **čtec Alexander Haluška**

Zdroj: www.pravoslavie.ru

Vernosť a pokornosť Božej vôli by mali okrášľovať život každého kresťana. Boh preslavuje verných a pokorných, ako je to vidieť aj na živote sv. Agapija. Tohto svätca ako mládenca chytili zbojníci, odviedli do Ázie a predali nejakému Arapinovi. Celých 12 rokov bol Agapij v zajatí u toho Arapina ticho a poslušne; a celých 12 rokov sa modlil k Presvätej Bohorodičke, aby ho vyslobodila zo zajatia. Raz v noci sa mu Bohorodička zjavila a povedala, aby vstal a išiel k svojmu starcovi. Agapij vstal a prišiel na Svätú Horu Athos k svojmu starcovi. Keď starec uvidel Agapija, zarmútil sa, lebo si myslel, že sám utiekol od svojho pána a povedal mu: „Diet’a moje, oklamal si Araba, ale Boha nikdy neoklameš. V deň strašného súdu sa budeš musieť zodpovedať z peňazí, za ktoré ťa tvoj pán kúpil, aby si mu slúžil. Preto choď spať a verne slúž svojmu pánovi.“ Agapij, verný a pokorný Božej vôli, sa hneď vrátil do Ázie, predstúpil pred svojho pána a vyrozprával mu všetko, čo sa s ním stalo. Keď to Arapin počul, začudoval sa cnosti kresťana a chcel vidieť Agapijovho starca. Preto zobral dvoch svojich synov a prišiel na Svätú Horu Athos. Tu sa dal aj so svojimi synmi pokrstiť, všetci traja prijali mníšstvo a ostali tu až do smrti v podvihu, najprv pod vedením Agapijovho starca a potom samotného Agapija. A tak niekdajší suroví páni sa stali poslušní učeníci svojho bývalého otroka, verného a Božej vôli pokorného Agapija.

Spracoval: **prot. Peter Soroka**

Zdroj: Úvahy sv. Nikolaja Srbského

Kresťan

na zamyslenie

Kresťan je podobný zasnúbenej dievčine. Tak ako zasnúbená dievčina neustále myslí na svojho ženícha, tak aj kresťan neustále myslí na Christa. A aj keď je snúbenec ďaleko, za desiatimi horami, jej to nevádi, lebo sa správa, akoby bol neustále tu, pri nej a s ňou. Ona naňho myslí, spieva mu, hovorí o ňom, sníva o ňom, pripravuje preňho dary. Rovnako sa správa aj kresťan ku Christovi. Aj keď snúbenica vie, že najprv musí odísť z domu, kde sa narodila, aby sa zišla a úplne zjednotila so svojím snúbencom, tak aj kresťan vie, že sa nemôže úplne zjednotiť s Christom, pokiaľ ho smrť neodlúči od tela, t. j. od materiálneho domu, v ktorom jeho duša od narodenia bývala a rástla.

Spracoval: **prot. Peter Soroka**

Zdroj: Úvahy sv. Nikolaja Srbského

Ikona Božej Matky „Blahodátnoje Nébo“ sa nachádza v ikonostase Moskovského Archanjelského chrámu v Kremli. Táto ikona sa pred tým nachádzala v Smolensku a do Moskvy bola prevezená Sofiou, dcérou litovského kniežata Vitovta, keď sa stala manželkou moskovského kniežata Vasilija I. (1389 – 1425).

Mnoho pútnikov prinášalo k ikone lampady, sviečky a olej. Je zrejmé, že ikona „Blahodátnoje Nébo“ v sebe spája duchovnú kultúru Východu a Západu, pretože si ju ctili pravoslávni aj inoverci. Raz sa vďaka modlitbám pri ikone vyzdravela jedna luteránka, ktorá v sne videla túto ikonu a poslala svoju pravoslávnu vychovávateľku pomodliť sa moleben pred touto ikonou za jej zdravie. Toto nariadenie vychovávateľka vykonávala počas šiestich týždňov, po ktorých sa chorá žena uzdravila a sama začala prichádzať do chrámu na molebny.

Pri ikone Božej Matky „Blahodátnoje Nébo“ sa veriaci modlia za uzdravenie sa z rôznych duševných a telesných chorôb, pri cestovaní lietadlom a tiež za nájdenie cesty, ktorá vedie k spaseniu a nasledovaniu nebeského Kráľovstva.

Sviatkovanie ikony je ustanovené na 6./19. marca a tiež v nedeľu Všetkých svätých (1. nedeľa po Zoslaní Svätého Ducha).

Modlitba:

Ó Presvjatája i Preblahoslovénnaja Máti sladčájšaho Hóspoda nášeho Iisúsa Christá! Pripádajem i pokloňajemsa pred svjatóju ikónuju Tvojéju i smirénno mólim Ťá, vsesílnaja róda nášeho zastúpnice, pomozí nám nemoščným i hrišnym i spodóbi nás Tvojehó Máterňaho zastuplénija i blahopopečénija, spasí i sochrani, Vladýčice, pód króvom milosti Tvojejá Cérkov svjatúju, hrád sěj, chrám sěj, stranú našu i vsích nás, pripádajuščich k Tebí s víroju i ľubóviju i umilénno prosjáščich so slezámi Tvojehó zastuplénija. Ó milostivaja Máti, umilosérdisja na ný, oburevájemyja hrichmi mnóhimi, prostrí ko Christú Hóspodu bohopríjmňiji rúci Tvoji i predstátel'stvuj za ný pred bláhostiju Jehó, prosjášči proščénija prehrišénij našich, blahočéstnaho mírnaho žitijá, blahíja christiánskija končiny i dóbraho otvíta na Strášňim Sudíšči Jehó, da spasájemy vsesílnymi Tvojími k Nemú molítvami, blaženstvo rájskoje unasľidujem, i so vsími svjatými vospojém prečestnóje i velikol'ipoje imja dostopaklaňajemyja Trójicy, Otcá i Sýna i Svjatáho Dúcha, i Tvoje veľije k nám milosérduje vo víki vikóv. Amín.

Sviatkovanie ikony je ustanovené na 5./18. februára.

Priprava: **Juliána Polakovičová**

Zdroj: http://www.e-reading.co.uk/chapter.php/127136/62/Shulyak_-_Pravoslavnye_prazdniki.html

Na Tajomnej večeri rozprával Isus svojim učeníkom o smrti na kríži, ktorá Ho čakala. Predtým, než začali jesť, umyl svojim učeníkom nohy. Preukázal im tak svoju lásku a pokoru. Hovoril: „Dal som vám príklad, aby ste aj vy tak robili. Buďte pokorní a slúžte svojim bratom.“ Keď začali jesť, povedal im: „Ozaj, hovorím vám, jeden z vás ma zradí.“ Učeníci sa pozerali jeden na druhého, veľmi sa zarmútili a začali sa pýtať: „Či som to ja, Pane?“

Vtedy Isus zobral kúsok chleba, namočil ho a dal Judášovi so slovami: „Čo máš urobiť, urob rýchlo.“ Judáš vzal chlieb a hneď odišiel. Bola noc. A keď jedli, vzal Isus chlieb, vzdával vďaky, lámal ho, dával učeníkom a povedal: „Vezmite, jedzte, toto je moje telo.“ I vzal kalich, vzdával vďaky, dával im a hovoril: „Pite z neho všetci, lebo toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za mnohých na odpustenie hriechov.“ Týmto Christos ustanovil svätú Tajinu Eucharistie. Tak sa to uskutočňuje v Cirkvi dodnes. Na každej svätej liturgii je Christos prítomný a volá nás, aby sme si sadli k Jeho stolu, podobne ako učeníci na Tajomnej večeri.

Sväté Prijímanie nás zjednocuje s Bohom.

Spracovala: **Nika**

Milé deti, v tomto čísle Istiny sme si pre Vás pripravili zopár úloh. Veríme, že sa niečo nové naučíte. Úlohy nám zašlite prosíme do redakcie Istiny najneskôr do 30.04.2014. Vyžrebovaný výherca bude odmenený. Prajeme Vám veľa úspechov!

1. Poukladajte správne slovíčka do viet:

a) Blahoslaven náš....., nýňi i, i vo viki Amiň.

Pomôcky: prisno, vsehdá, vikov, Bóh

b) Spasíľúdi i Tvojé.

Pomôcky: blahosloví, Tvojá, dostojaniže, Bóže

c) Damolítva,jako préd,
vozď'ijaniže mojéju, večérňaja.

Pomôcky: Tobójú, mojá, žértva, kadílo, isprávitsja, rukú

2. Keďže sme v období Veľkého Pôstu, zakrúžkujte z tohto jedálnička jedlá, ktoré sú pôstne:

3. Prepíšte básničku od Ľudmily Šandalovej písanými písmenkami:

Najlipšýj dochtor‘

Spyj, medviďku, usnyj smilo!

Bo je takýj recept,
bý ťa uško nebolilo.

A neplač už vece.

Zaklyčeme ti dochtorja

najlipšoho v sviti -
nebesnoho ňaňka-carja,
bude nas ľubyty.

Zrobju krestyk. Bo tak treba -
na obydví čela.

Isusko nam zošle z neba
stražnyka-anhela.

Otázky a odpovede

Otázka: „Sláva Isusu Christu! Otče, ako by mali ľudia správne vnímať pôst a v čom spočíva hlavný zmysel pôstu? Ďakujem.“

Odpoveď: „Slava i vo viky Bohu! Pôst je najstarším Božím prikázáním, ktoré dal Boh ľuďom, keď povedal Adamovi a Eve, aby nejedli plody z jedného zo stromov v raji. Bez ohľadu na to, či to boli plody hmotné alebo nehmotné, v princípe to bol pôst. Podstata pôstu totiž spočíva v tom, aby sme sa zdržali od užívania niečoho kvôli Bohu, z poslušnosti, z lásky, z úcty, z pokory. Keď Adam a Eva zjedli zakázané plody, najväčší hriech a zlo spočívalo v tom, že tým prejavili neúctu, bezohľadnosť, pýchu, nedôveru voči Tomu, kto im kázal tieto plody nejest'. Oni prehliadli, opovrhli Bohom, Jeho slovami, prikázaniami, Jeho múdrosťou a povýšili sami seba nad Boha, čím sa ponížili a stratili mnoho z ľudskej výšky, schopností a dôstojnosti.

Aj my dnes môžeme dodržaním pôstu prejavieť Bohu úctu, lásku a dôveru alebo nedodržaním pôstu prehliadnuť Boha a vylúčiť Ho z nášho života. Aj dnes nám Boh hovorí svoju vôľu cez Cirkev, ktorá je Jeho Telom, čiže aj cez duchovenstvo, aj cez všetkých našich bratov a sestry v Christu, za ktorých Christos zomrel a s ktorými sa máme spolu radovať, aj plakať, sviatkovat', aj postiť sa. Keď sa naša Cirkev postí, všetci spolu, súdržne, bratsky robme to isté, keď potom bude Cirkev sviatkovat' sviatok Christovho Vzkriesenia, všetci potom sa tiež všetci spolu radujeme a hostíme s mierou a slušne na Božiu slávu.

Ako Boh je spoločenstvo Otca, Syna a Svätého Ducha, tak aj Cirkev je spoločenstvo a preto, ako učí Evanjelium a svätí otcovia, naša spása je v láske k iným ľuďom, k blíznym, iba cez nich, cez súcit, záujem, priateľstvo a spoločenstvo s nimi môžeme nájsť Boha, ináč sa to nedá: „Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ!... v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho. Nech nik nehľadí iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných“ (Flp 2, 2-4).

A prečo má Cirkev aj telesný pôst, keď hlavný je ten duchovný? Prečo nám káže nejest' niektoré jedlá (mäso, mlieko, vajcia a výrobky z nich),

keď hlavné je zdržiavať sa od hriechov, vášní, zloby, prázdnych rečí, klebiet, odsudzovania a mnohých iných hriechov? Pretože človek je z duše aj z tela, z dvoch prirodzeností, ktoré sú navzájom spojené a kým človek žije, sú od seba neoddeliteľné. Ak chceme dokázať postiť dušou od hriechov, musíme naučiť aj telo zdržiavať sa do istej miery od jedla a iných pôžitkov, aby aj telo spolupracovalo s dušou, aby telo nebránilo duši v zdržanlivosti, aby telo nedokázalo presadiť svoje požiadavky silnejšie ako duša, aby sa naučilo slúžiť a nie riadiť, pretože ono bolo stvorené, aby slúžilo a spolupracovalo, to je jeho práca, služba a úloha.

Postiť sa máme dušou aj telom preto, lebo oboje patrí Bohu. Duša a v nej srdce má byť Božím trónom a telo Jeho svätým chrámom. Oboje treba posväcovať, vychovávať, viesť k Bohu, ku konaniu dobra, k zdržanlivosti. Tak to robil Isus Christos, apoštoli, všetci svätí a zbožní kresťania po všetky veky. Len ľudia odtrhnutí od Cirkvi sa vždy vyznačovali tým, že niečo vynechávali, zanedbávali a odmietali - buď vo vzťahu k duši alebo k telu.

Boh a Cirkev nás vždy viedli a vedie k plnosti, k posväcovaniu, vychovávaniu a cvičeniu všetkého - duše aj tela.

Nech nám teda Boh pomôže pôst dobre začať a celý prežiť v duchovnej aj telesnej askéze a zdržanlivosti, v službe blížnym, našim milým bratom a sestrám v Christu okolo nás, ktorých nám Boh poslal, aby sme cez nich prejavovali lásku a spolupatričnosť aj s Bohom. Ak sa nám to podarí, prežijeme raj a nebeské Kráľovstvo už teraz a tu na Zemi.

S láskou v Christu

prot. Štefan Pružinský, ml.“

Tohto roku, práve 3. marca si pripomíname výročie 100 rokov od vynesenia neslávne presláveného rozsudku 2. marmaroš-sihotského procesu. Mesto Sihot' ležalo v Marmarošskej župe, dnes sa volá Sighetu Marmatiei a leží na hranici Rumunska a Podkarpatskej Rusi (dnes Zakarpatská oblasť Ukrajiny).

Rozsudok z roku 1914 bol vykonštruovaný proti Rusínom, ktorí sa snažili odísť od „uniátov = gréckokatolíkov“ a chceli byť pravoslávny, čítali pravoslávnu literatúru, vlastnili ikony, chceli si založiť pravoslávne cirkevné obce.

Presne pred 100 rokmi súdili 94 Rusínov za ich vieru a národnosť. Títo Rusíni boli odsúdení dokopy na 40 rokov a pokutu 6.000 korún. Tresty boli od 5 mesiacov a pokuty 50 korún až po 4,5 roka a pokuty 1.000 korún.

Hlavným odsúdeným bol sv. Alexij Rusínsky (Карпаторусский) vlastným menom Alexander Kabaľuk. I keď v septembri roku 1913 sa dostal do Ameriky a rozsudok na neho nemal žiaden dosah, rozhodol sa v decembri 1913 vrátiť na rodnú zem, i keď veľmi dobre vedel, že je hlavným obžalovaným a veľkému súdnemu trestu sa nevyhne. Prišiel do Marmarošskej Sihote so slovami: „Ja som Alexander Kabaľuk, ktorého tak hľadáte.“ Samozrejme, bol ihneď zadržaný a daný do väzenia. Práve on dostal najvyšší trest, a to 4,5 roka väzenia a 1.000 korún pokuty. V roku 1914 vypukla 1. svetová vojna a v roku 1915 vojská cárskeho Ruska vstúpili na územie Rakúsko-Uhorska a obsadili aj Marmarošskú Sihot', kedy boli oslobodení aj väzni 2. marmaroš-sihotského procesu.

Cár Nikolaj II. vyznamenal sv. Alexija zlatým krížom za jeho veľké hrdinstvo „Rusína-vyznávača“. Sv. Alexij bol postrihnutý dňa 9.11.1947 na schimu, zomrel 2.12.1947 v monastieri Dombokach a pochovali ho na cintoríne pri monastieri sv. Nikolaja v Ize. Po sne igumena Pafnutija, keľejnika sv. Alexija sa bratia v monastieri rozhodli odkryť hrob svätého. Neporušené mošči (ostatky) sv. Alexija Rusínskeho (Карпаторусского) boli 12.3.1998 vybraté z hrobu a sú uložené v Monastierskom chráme sv. Nikolaja v Ize.

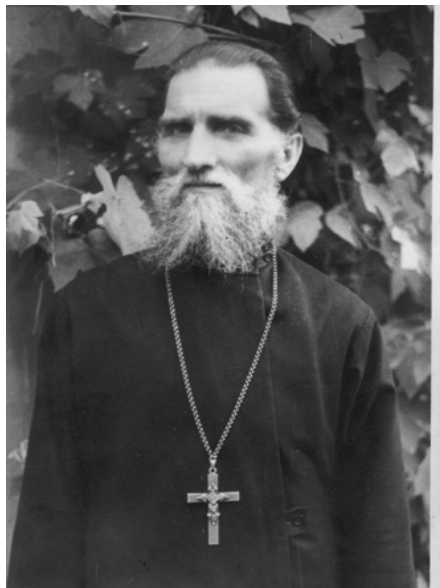

Pripravil: **Miroslav Knap**

zdroj: Рачук, Г. Б.: Путь к святости. Успенско-Казанский монастырь 2009. ISBN 5-7877-0038-8.

ПОМНИ́АЙТЕ НАСТА́ВНИКН В́АША, ꙗ́же ГЛАГО́ЛАША В́АМЪ СЛОВО Б́ЖІЕ... (Hebr. 13, 7)

Ako sme čítali v predchádzajúcom čísle, o. Vasilij Solovjev od roku 1930 bol duchovným správcom Pravoslávnej cirkevnej obce Ľutina. Okrem tohto poslania, že sa staral o pravoslávny národ v Ľutine, vyvíjal aj iné aktivity. My ich teraz nazývame aktivitami v rámci duchovenskej činnosti, ale mali by to byť skutky a činy, ktoré sú bezprostredne spojené s kňazstvom a úplne normálne z neho vyplývajú. Dokázal sformovať cirkevný ľudový zbor, ktorý mal možnosť spievať vo vtedajšom Slovenskom rozhlase, čo nebolo vôbec jednoduché. Mal som možnosť sa stretnúť s veriacou, ktorá si na o. Vasilija spomína, a hovorila, že ich neučil zo žiadnych not. Mal iba komertón (pomôcka pre dirigentov), tým im zadal tón a z vlastnej hlavy ich učil spievať. Na vlastné uši som mal možnosť pár z nich počuť spievať a bolo to veľmi krásne. Doteraz na o. Vasilija veriaci z Ľutiny s láskou spomínajú. Ak sa ich na neho opýtate, dostanete neuveriteľné odpovede. Príbehy, ktoré vám porozprávajú jeho pamätníci, vám vyrazia dych. Raz sa stalo, že k nemu priniesli na modlitby človeka posadnutého zlým duchom. Poprosil kantora, aby mu pomohol pospievať. Keď sa kantor vrátil, tak povedal, že bol prvý, ale aj poslednýkrát na takom niečom. Nespočetnekrát sa modlil nad ľuďmi, ktorí boli fyzicky chorí, a dokázal im pomôcť. Okrem svojej pastierskej služby vykonával aj službu administrátora pravoslávnych cirkevných obcí, keďže na Slovensku v tom čase nesídlil žiadny pravoslávny biskup. Neskôr ho v Ľutine zastihla 2. sv. vojna. Boli to veľmi ťažké časy. Ale ani počas vojny o. Vasilij nezanevrel na svojich veriaciach. Každý týždeň bol, ako Rus, predvolávaný na žandársku stanicu do Pečovskej Novej Vsi. Podľa spomienok miestnych vraj pokrstil niekoľko Židov, a tým im zachránil život. Práve jeho zásluhou sa v Ľutine vytvorila tradícia púte na Ľutinskú hôrku a celonočného slúženia na sviatok Uspenija Presvätej Bohorodičky. Práve v Ľutine ho zastihla aj ťažká choroba, na ktorú

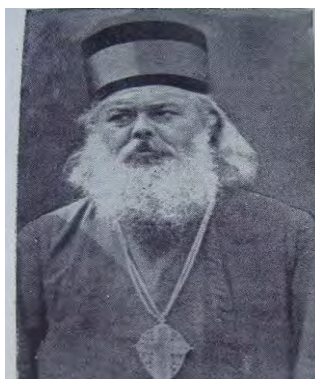

sa liečil najprv v Prešove, a neskôr v Košiciach. Aj keď nebol celkom zdravý, aj tak prišiel do Ľutiny práve na sviatok Uspenija Presvätej Bohorodičky. Práve kvôli nedoliečenému zápalu pľúc dňa 28. decembra 1949 svoju nesmrteľnú dušu odovzdal do rúk Hospodina a ako píše dobové noviny, bol pochovaný v Prešove za veľkého počtu svojich veriaciach, duchovných a pravoslávnych veriaciach z iných cirkevných obcí. A preto, milí čitatelia, spomínajme vo svojich modlitbách na protojereja Vasilija Solovjeva, ktorý pomáhal obnovovať sv. Pravoslávie na Slovensku.

Pripravil:

Diakon Miroslav Humenský

Vladyka Josif bol teda vychovaný v blahočestnom prostredí srbskej dediny, kde si ľudia stáročiami od Turkov mučení uvedomovali, že sa môžu zachrániť iba Božou milosťou, jednotou a vzájomnou láskou, a preto boli tak religiózni, morálni, vytrvalí v modlitbe a trpezlivosti, ako máloktorý národ vo svete. K tejto dedine a k tomuto národu priľnul natrvalo a hovoril, že si dedinu tak vášnivo zamiloval, že sa z tejto choroby nevylieči ani pri všetkých mestských doktoroch. Nečudo, veď tu vládol i akýsi slobodný poriadok i harmónia zároveň. V mnohých domoch bolo vždy jedno miesto rezervované pre pútnikov, hrubé slová a nadávky nebolo počuť, strava bola zdravá a úcta k blížnemu, a najmä k Hospodu Bohu, veľká. Bola tu akási zdravá pokora i zdravá hrdosť zároveň, pokora, ktorá odmietala maskovanú pýchu a hrdosť, ktorá neznášala falošnú pokoru. To, ako sa tieto vlastnosti zžili s vladykom Josifom, ilustruje i nasledujúci príklad.

Keď sa v roku 1920 po chirotonii za bitol'ského episkopa išlo na jeho intronizáciu do Bitol'a, prechádzalo sa koňmi cez vrchy. Na jednom mieste vladyka spadol a zlomil si ruku. Bolo to to isté miesto, kde sa kedysi počas vojny zasmial z jedného mŕtveho Bulhara, ležiaceho tam v akejsi smiešnej polohe. Práve to miesto sa mu „vypomstilo“, ale vladyka stisol zuby a šiel ďalej, lebo v chráme sv. Dimitrija ho čakalo množstvo ľudí. Pred vchodom do chrámu ho vítal jeden z tamjších duchovných, ktorého vladyka dobre poznal z čias okupácie ako prisluhovača okupantov. Tento duchovný pri dverách chrámu hovoril „slavoslovnia“ vladykovi Josifovi, ktorý ho istý čas počúval, ale keďže ho ruka veľmi bolela, v jednom momente prerušil duchovného a povedal mu: „Dost' otče! To, čo si povedal – mne, a to, čo si myslel – tebe!“

Triezvy pohľad mal vladyka i na národné či cirkevné problémy alebo smery. Za všetky aspoň jeden. Hoci vladyka sa sám hlásil k rusofilom, videl aj druhú menej lesklú stránku ruskej mince a zachovali sa jeho veľmi triezve ocenenia ruského cirkevného života. Nasledujúc sv. Petra Cetinského hovoril: „Netreba sa príliš vzdďaľovať od Ruska, to je nebezpečné. Ale netreba sa ani veľmi priblížiť. I to je nebezpečné!“ Takáto bola jeho múdrosť – a právom. Veď Srbi majú svoju históriu, svoj národ, svoj charakter, svoju identitu. Nie je ani grécka, ani ruská, ani prozápadná, ani provýchodná. Srb je svoj na svojom. A je to i Východ i Západ, i nad Východom i Západom, ako to hovoril sv. vladyka Nikolaj (Velimirovič), priateľ a spolupracovník metropolitu Josifa.

To, čo tu bolo doposiaľ povedané a napísané, považujem iba za akýsi úvod do života a diela vladyku Josifa. Malo pomôcť pochopiť to, čo pomohlo vladykovi Josifovi stať sa takým, akým bol. Vybudoval si zdravú a krásnu lásku k národu, jednoduchosť i česťnosť v správaní a nesebeckú službu Cirkvi i vlasti. To, čo miloval nadovšetko vo svojom národe – sv. Pravoslávie – to túžil odkryť aj iným a preto je jeho meno doposiaľ späté s obnovou Pravoslavia v Čechách, na Slovensku a Podkarpatskej Rusi. Jeho kresťanský nacionalizmus je riešením i pre dnešný národný a kresťanský život v našej Cirkvi a vlasti.

Život starca Paisija

Kniha o gréckom monachovi: Život starca Paisija zaznamenáva na Slovensku veľký úspech.

Na slovenskom knižnom trhu sa konečne objavila dlho očakávaná novinka - Život starca Paisija Svätohorského, ktorá opisuje neuveriteľný život človeka - gréckeho monacha, známeho na celom svete. Ide o bestseller, ktorý dokáže s prehl'adom osloviť rôzne typy čitateľ'ov. Originál životopisu bol pôvodne napísaný v gréckom jazyku a za niekoľko mesiacov sa predalo viac ako pol milióna výtlačkov. Tento príbeh bol preložený do viacerých svetových jazykov.

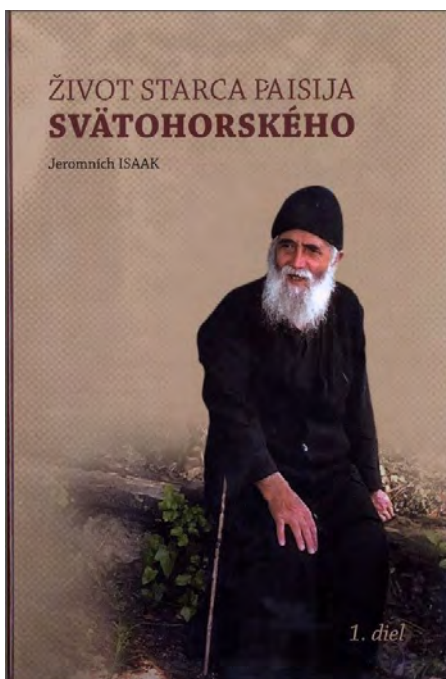
Kniha podáva pútavý portrét o jednej z najuznávanejších osobností gréckeho duchovného života 20. storočia - starca Paisija. Starec prežil väčšinu života na Athose - samostatnej mníšskej republike. Kniha Život starca Paisija Svätohorského opisuje strhujúci život jedného z najväčších askétov minulého storočia, ktorý bol veľkou osobnosťou gréckeho národa. Žil na Svätej Hore Athos v Grécku, kam za ním prichádzali tisíce ľudí z celého sveta s rôznymi otázkami a problémami. Odnášali si od neho vzácne duchovné rady, ktoré nenašli nikde inde. Napriek tomu, že tento jednoduchý monach žil v osamelej kélii, poznajú ho milióny ľudí na celom svete, či už z vlastnej skúsenosti, rozprávania priateľ'ov, alebo prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov.

Okrem podrobného životopisu tohto výnimočného človeka sú v knihe aj jeho poučenia, ktoré dávajú čitateľ'ovi možnosť pozastaviť sa pri každej myšlienke a precítiť hĺbku múdrych Paisijových slov. Každý nájde v jeho myšlienkach poučenie, radu alebo odpovede na otázky spojené s vlastným životom.

Je potešiteľné, že o takúto knihu je na Slovensku veľký záujem. Po troch mesiacoch je už väčšina vydaných kníh v obchodnej distribúcii alebo predaná. To hovorí o tom, že interest o život Pravoslávnej cirkvi neustále narastá a ľudia hľadajú alternatívu ku konzumnému spôsobu života. Aj vy môžete tento záujem podporiť zakúpením knižky pre seba, alebo darovaním blízkej osobe.

Túto vynikajúcu a poučnú knihu si môžete zakúpiť na www.duchovne-knihy.sk, všetkých kníhkupectvách PantaRhei a Martinus, alebo vám ho zabezpečí na požiadanie akékoľvek kníhkupectvo na Slovensku.

www.duchovne-knihy.sk

Prvý deň Veľkého pôstu znamená pre mnohých veriacich akurát to, že zo svojho jedálnečka vypustia niektoré potraviny. Pre študentov na seminári to platí tiež, no tento deň je výnimočný aj niečím iným. Každý, kto ho už zažil, pociťuje nervózne chvenie, pretože práve na bohoslužbách tohto dňa si človek naozaj uvedomí, čo to znamená, že začína Svätá štyridsiatnica.

V nedeľu pred prvým pôstnym dňom, o deviatej večer sa všetci stretávajú v chráme a večerné modlitby sa tentokrát nekončia tak, ako vždy. Nasledujú po nich chvíle prosenia a odpúšťania. Všetci sa navzájom pri sebe pristavia a prosia o odpustenie, niektorí sa objímajú, niektorí vykonajú veľké poklony – a to všetko za spevu stichír Paschy. Tie sú akoby vidinou toho, aká radosť nás všetkých čaká po skončení pôstneho obdobia. Posledná stichira ostáva znieť v chráme nedokončená, pretože na slávnostné „Christos voskrese iz mŕtvych...“ si musíme všetci počkať.

Večer i ráno i na poludnie rozmyšľam a vzdychám a On počuje môj hlas (Ž 55, 18). V ranných hodinách sa opäť študenti schádzajú v chráme, prichádzajú už skôr, aby si pripravili knihy či „chytli miesto“. Chrám sa pomaly plní mladými ľuďmi, ktorí tu chcú s Božou pomocou začať svoju cestu k Pasche. *Milujem obydlie Tvojho domu, Hospodine, a miesto, kde Tvoja sláva prebýva (Ž 26, 8).* Práve v chráme Božom sa každý zahĺbi najprv do pôstnej utrene, potom do štyroch časov a nakoniec i do textov večerne. Počas týchto bohoslužieb sa číta sedem kafiziem zo Žaltára (jednotlivé verše žalmov v tomto článku sú vybrané práve z nich) – pre niekoho lahodné, pre niekoho povzbudivé a pre niekoho nekonečne dlhé. No každý je odhodlaný vydržať, pretože *len v Bohu nasýti sa moja duša (Ž 62, 6)*. A práve o to v nasledujúcom období každému pôjde, nasýtiť dušu. *Nasýtime sa požehnaním Tvojho domu, svätosťou Tvojho chrámu (Ž 65, 5)*. Aj keď je náročné pre mladého človeka sústredene vydržať celé dopoludnie na bohoslužbách, študenti sa navzájom povzbudzujú, dodávajú si sil i odhodlania. To predsa priatelia robia. Poznajú sa navzájom, poznajú svoje starosti, trápenia, ktoré ich sužujú. Každý má svoje problémy - či v škole, v rodine, v láske, ... *Zaviazol som v hlbokom bahne, v ktorom niet sa kde postaviť; vošiel som do hlbokých vôd a prúd ma zaplavil (Ž 69, 3)*. Preto prichádza mladý človek do chrámu a prosí. *Ale Boh počul, povšimol si hlas mojej modlitby (Ž 66, 19)*. Tu má každý možnosť zistiť a uvedomiť si, že v žiadnej životnej situácii nie je sám, nie je opustený. *Aká vzácna je Tvoja milosť, Bože, synovia ľudskí v tóni Tvojich krídel majú útočisko (Ž 36, 8)*. Človek sa

mnohokrát v živote spolieha len na vlastné sily, o to viac v mladom veku. No tiež o to častejšie prichádzajú sklamania, zármutok a beznádej. *Hospodin je mojim svetlom a spásou, koho sa mám báť? Hospodin mi je pevnosťou života, koho sa mám ľakať?* (Ž 27, 1)

Práve prostredie seminára vždy ponúkalo pocit rodiny, spoločenstva, jednoty a priateľstva. Nie obyčajné, povrchné vzťahy, no čosi hlbšie, čosi, čo neponúka svet, ale čo je postavené na viere a na Bohu.

Prvý deň Veľkého pôstu prichádzajú do chrámu všetci, aj tí, ktorí ho nenavštevujú až tak pravidelne. Dá sa povedať, že je to prejavom istej spolupatričnosti, niekedy zvedavosti a niekedy tiež skrytej túžby, túžby po Bohu. *Ako jeleň dychtí po vodných bystrinách, tak dychtí moja duša po Tebe, ó Bože.* (Ž 42, 2)

Tento deň je začiatkom dní, ktoré sú iné počas roka, ako tie ostatné. *Dobrorečiť budem Hospodinovi v každom čase, nech je chvála o Ňom neprestajne v mojich ústach* (Ž 34, 2). Naozaj takmer neprestajné sú modlitby a bohoslužby v tento deň, pretože vo večerných hodinách sa všetci opäť schádzajú, tentokrát v katedrálnom chráme na čítaní Veľkého povečeria s kanónom sv. Andreja Krétskeho. Študenti, aj keď často zmorení a unavení, završujú modlitebný pondelok. Dojímavé sú kajúce verše, ktoré sa zakončujú prosbou o zmilovanie Božie a veľkými poklonami. Po tak strávenom dni sa človek aspoň na chvíľu zamyslí nad svojím životom, nad svojím vzťahom k Bohu i k blížnym a snáď vstúpi do Veľkého pôstu nielen bez určitých potravín, ale najmä bez „*dúcha prázdnoty, unýnia, ľubonačálie a prazdnoslóvia*“.

Takto si budem vždy pamätať prvý deň Veľkého pôstu, pretože tak sme ho roky na seminári zažívali. *Na vlastné uši počuli sme, Bože, otcovia naši nám rozprávali o skutku, ktorý si vykonal za ich dní, za starodávnych dní* (Ž 44, 2). Snáď sa toho dnes až tak veľa nezmenilo s príchodom novej generácie. Snáď už len nepočúvajú o starodávnych dňoch. To, ako budú mladí ľudia prežívať svoje vysokoškolské obdobie, je len na nich samých. Dospelí často spomínajú, že je to najkrajšie obdobie života. Treba si však uvedomiť, že nejde len o spoločenský život, hýrenie a slobodu. *Nebudte bez rozumu ako kôň a mulica, ktoré treba krotiť zubadlom a uzdou* (Ž 32, 9). Často človek v budúcom živote stavia na základoch, ktoré postavil v mladosti. Preto aj prvý deň Veľkého pôstu ponúka človeku svojimi bohoslužbami, modlitbami a čítaniami žalmami posilnenie do nadchádzajúcich dní, ale tiež veľkú a bohatú skúsenosť, na ktorú bude spomínať a z ktorej bude isto čerpať v celom svojom živote.

Pripravila **Zuzana**

Dňa 15. februara 2014

naš prezident Bratstva pravoslavnoj molodeži
na Slovensku,

diakon Ivo Petrovaj,

prijal v Kaplički svjatoho Nikolaja v Medzi-
labirccho,

svjatu tajinu svjaščenstva.

Pri toj príležitosti v mení BPM na Slovensku
i redakciji časopisu Istina pozdravľajeme so začat-
kom toho veľkoho služniha vo Slávu Boha i na bla-
ho Christovej Cerkvi. Prajeme Vám i Vašoj matuš-
ky Zuzky mnoho terpežlivosti, mudrosti, telesnoho
i duševného zdorovja na drahy k spasiu.

Svjaščennyk neset krest svij i vsich svojich virujuščich. Pastýr - tot, chto svoju dušu
davat za vivci svoji, a v tim je smysl svjaščenničeskoj služby.

Dorohyj **jerej Ivo Petrovaj**, naj Vam Hospod' Boh pomahat' vo Vašým pastýrskim
služeniju!

Na mnohaja i blahaja lita!

prot. Peter Humeník

blahoželenie

Nastal ten čas, kedy chceme vysloviť
vrúčne slová spolu so slovami vďaky a
obdivu za Vaše veľké poslanstvo, za Vašu
veľkú službu, za to, že bez reptania nesiete
a dvíhate kríž až do samého konca.

Milý náš otec duchovný, v mene ve-
riacich a všetkých mládežníkov Vám zo
srdca ďakujeme. Ďakujeme za Isusovu
lásku, ktorú nám odovzdávate. Do ďalších
rokov Vám vyprosujeme veľa Božích mi-
lostí a ochranu Presvätej Bohodoričky.

Prosíme Ťa, Isuse Christe, ochraňuj
nášho duchovného otca, blahoslovi ho, aby nás viedol k Tebe, lebo kde si Ty na prvom
mieste, všetko je na správnom mieste.

Čas je neúprosný a nie sú s ním žarty. Ten čas vo Vašej knihe života, v ktorej každá
strana znamená jeden rok, obrátil ďalšiu stranu. Od tejto chvíle pero času začne písať
svoje riadky na šesťdesiatu stranu. Nadišiel ten správny čas zastaviť sa aspoň na moment
vo víre všednosti a neodkladných povinností a dopriať peru čas napísať na úvod tejto
strany slová:

Všetko najlepšie na mnohaja i blahaja lita!

Mládežníci BPM Humenné

V dňoch 28. a 29. januára 2014 prebehla na Ruskej pravoslávnej univerzite v Moskve mládežnícka konferencia s názvom „Kultúrne – osvetová, tvorivá práca a mediálna aktivita pravoslávnej mládeže. Aktuálne otázky špecialistov v oblasti misie a práce s mládežou z cirkevných obcí.“ Konferencia bola súčasťou „Roždestvenských čteníj“ – celopravoslávnej dvojtyždňovej konferencie v Moskve.

Konferencia prebiehala pod záštitou Jeho Preosvietenosti Ignatija, biskupa vyborgského a priozerského, predsedu synodálneho oddielu pre prácu s mládežou Moskovského patriarchátu.

Na konferenciu prijal pozvanie aj viceprezident nášho Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku Mgr. Alexander Haluška, ktorý vystúpil s príspevkom „Práca s mládežou v Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku.“

Vedenie BPM

Link na správu o konferencii: <http://veraidel.org/?p=2395>

Link na príspevok: <http://veraidel.org/?p=3389>

Ples v Humennom

Dňa 14. februára 2014 sa v penzióne Aston v Humennom konal IV. ročník mládežníckeho plesu, ktorý zorganizovala humenská pravoslávna mládež v spolupráci so správcom Pravoslávnej cirkevnej obce v Humennom o. Petrom Humeníkom. Na ples sa zúčastnilo cca 130 plesajúcich. Po uvítaní hostí vedúcou Bratstva pravoslávnej mládeže v Humennom Luciou Chaľovou nasledoval prihovor o. Petra Humeníka. Ples bol otvorený modlitbou, slávnostným prípitkom a krátkym programom, v ktorom účinkovali súbor Chemlon a mládežnícky pravoslávnej skupiny Angels s tanečným vystúpením. O zábavu hostí sa až do skorých ranných hodín staral Dj Fundak. Hladné žalúdky plesajúcich zasýtili chutne pripravené jedlá. Samozrejme, nechýbala ani bohatá tombola, v ktorej sa vyhrávali krásne ceny. Za tento vydarený ples patrí v prvom rade vďaka Trojjedinému Bohu, no dovoľte nám mládežníkom poďakovať aj o. P. Humeníkovi, všetkým sponzorom, ktorí venovali ceny do tomboly, majiteľom penziónu a personálu za príjemné prostredie a starostlivosť počas noci, ale aj všetkým Vám zúčastneným za skvelú náladu vytvorenú na našom plese.

Pripravila: **Dianka Janková**

Tofu paprikáš

300 g tofu, 2 zelené papriky, 2 paradajky, sladká červená paprika, soľ, majoránka, čierne korenie, sójová omáčka, olej, papriková pasta, dva strúčiky cesnaku, 200 ml rastlinnej smotany alebo sójového mlieka, Solamyl

Najprv si na hodinku namarinujeme tofu. Pokrájame na drobno, pridáme podľa chuti sójovú omáčku, olej a paprikovú pastu, premiešame. Orestujeme si jednu veľkú alebo dve menšie cibule. Poprášime sladkou mletou paprikou a pridáme nadrobno pokrájaný cesnak a marinované tofu. Pridáme pokrájané papriky a paradajky (paradajky som si sparila vo vriacej vode a ošúpala) podlejeme vodou a dusíme okolo 20 minút. Môžeme dochutiť vegetou a soľou, pridáme majoránku, ďalej v smotane rozhabarkovaný solamyl (množstvo podľa toho, akú hustú šľavu máte radi), necháme prevrieť. Ako prílohu podávame ryžu alebo noky.

*PCO Kručov vás pozýva
na majáles*

Kedy: 17.mája 2014 o 18.hod

Kde: Kultúrny dom Kručov

Cena vstupného je 20€ na osobu

Hrá hud.skupina :KARIN

Tešíme sa na Vašu účasť

tel: 054 7181680, 0904 974 909

email:pcokrucov@centrum.sk

BPM skupina Košice už štvrtý rok zorganizovala pred Nedeľou pravoslávia športový a vedomostný deň pre najmenšie deti. Tento rok sme mali bohatú účasť, pretože prišli aj deti z iných cirkevných obcí. Veľmi nás to potešilo, že naše deti mohli spoznať nových kamarátov. Na úvod nám otec protosynkel Vasil' Bardzák odovzdal pozdrav a požehnanie od nášho vladyku Juraja, potom sme spoločne začali našu akciu ako sa patrí, modlitbou. Deti vytvorili päť družstiev s piatimi hráčmi. Súťažilo sa v 9 rôznych disciplínach, kde si deti mohli overiť, čo sa naučili na hodinách náboženstva, či ako rýchlo vedia prejsť cez prekážky. Nakoniec sme vyhodnotili jednotlivé družstvá a víťazi prvých troch družstiev boli aj odmenení diplomom a niečím sladkým. No odmenu dostal každý, kto sa zapojil, a to ikonu Kazanskej Bohorodičky a lízanku. Všetkých najviac v závere potešil futbal. Na záver chceme poďakovať v prvom rade Hospodu Bohu, že sme mohli s Jeho pomocou znovu zorganizovať túto akciu, našim veriacim, ktorí nám napiekli, navarili chutné jedlá.

Pripravila: **vedúca BPM skupiny Katka**

